

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De timore casto, & seruili, & initiali. F. G

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

quando iustitiæ, & succedit initialis timor, quando incipit, quod durum erat amari, & sicut incipit excludi seruilis timor à charitate, succedit deinde timor castus siue amicabile: quo timemus ne spōsus tardet, ne discedat, ne offendamus, ne eo careamus. Timor iste de amore venit. Ille quidem seruilis est utilis, sed non permanens in æternum, & iste timor diuinus comes est per omnes gradus.

Collectio prædictorum. E

Et attende, quod quatuor hic distinguuntur timores cum supra Beda duos dixerit esse. Sed Beda humanum timorem prætermisit: & nomine seruilis duos, quos hic distinximus, complexus fuit, sc. seruillem & initialem. Amicabilem vero castum dixit. Aug. quoq; seruillem & castum timorem aperte discernit, dum Epistolæ ad Romanos illum locum exposuit. Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum Dei: ita dicens. Duo timores insinuatur hic: vnus qui est in perfecta charitate, sc. timor castus: alter qui non est in charitate, scil. seruilis in quo quamuis Deo credatur, non tamen in Deum: etsi bonum fiat, non tamen bene. Nemo n. inuitus benefacit, etiã si bonum est, quod facit. *De casto & seruili plenius agit, tangens interdum de initiali.* F

De his eisdem timoribus latius disputat Aug. dicens, Cœpit aliquis credere diē iudicii, si cœpit credere cœpit & timere, sed quia adhuc timet, nondum habet fiduciam in die iudicii: nondum est enim in illo perfecta charitas, sed si perfecta in illo esset charitas non timeret: perfecta. n. charitas faceret perfectam iustitiã, & nondum haberet unde timeret: imo haberet quare desideraret vt trãseat iniquitas, & veniat regnũ Dei: ergo timor non est in charitate. Sed in qua charitate? Non inchoata. In qua ergo? imperfecta, perfecta ergo charitas foras mittit timorẽ, ergo incipiat timor, quia in initium sapietie timor Dñi. Timor

T t 2 enim

*Rom. 8. c.
Aug. lib. cõ-
fessionum
l. c. in princ.
ca. 11. in l. v.*

*Tract. 9. ad
Illud in 107.
4. in hoc per-
fecta est di-
lectio.
Tomo 9.*

*Ibi. ad illud.
Timor non
est in chari-
tate.*

*1 Ioan 4 d
Psal. 18.
Ibidem con-
tinuo.*

enim quasi locum præparat charitati. Cum autem cæperit charitas habitare, pellitur timor q̄ ei præparauit locum. Quantum n. illa crescit, ille decre- cit: & quantũ illa fit interior, timor pellitur foras, maior charitas, minor timor: minor charitas, maior timor. Si autẽ nullus est timor, non est qua in- tret charitas: sicut videmus per setã introduci li- num quando aliquid sũtur: setã prius intrat & nisi exeat non succedit linum. Sic timor primo occu- pat mentem, non autem ibi remanet timor, quia ideo intrauit, vt introduceret charitatem.

Quod predictis videtur aduersari.

*Psal. 18.
Aug. tract.
9. ad illud
in Ioan. 4.
Qui autem
timet non est
perfectus in
dilectione
Ibidem con-
tinuo.*

Est autem alia sententia quæ videtur huic esse contraria, si non habet pium intellectore. Dicitur enim in Ps. Timor Dñi castus permanet in sæculũ sæculi. Æternum quendam timorem nobis ostẽdit, sed castum. Quod si ostendit ille nobis æternũ timorẽ, nunquid contradicit illi ista Epistola quæ dicit, Timor non est in charitate: sed perfecta cha- ritas foras mittit timorem. Hoc n. dictum est per Ioan. illud dictum est per Dauid. Sed nolite putare alium esse spiritum, si n. vnus flatus in flat duas ti- bias, non põt vnus Spir. implere duõ corda, & agi- tare duas linguas? si spiritu vno, i. flatu impletæ duæ tibiæ consonant, impletæ duæ linguæ spiritũ Dei dissonare possunt? immo est ibi quædam con- sonantia, est quædam concordia: sed auditorem desiderat studiosum, non otiosum. Ecce mouit duas linguas Sp. Dei, & audiuius ex vna, & timor non est in charitate: audiuius ex alia. Timor Dñi castus permanet in sæculum sæculi. Quis est hoc? Dissonant? Nõ. Excute aures, intende me: oĩam: non sine causa hic addidit castus, ille nõ addidit: quia est timor aliquis qui dicitur castus. Discerna- mus istos duos timores, & intelligamus consonan- tiam tibiæ. Quomodo discernimus? Attendat charitas vestra. Sũt homines qui propterea timẽt Deum,

Deum, ne mittantur in gehennam: ne forte ardeant cum diabolo in igne eterno. Ipse est timor, qui introducit charitatem sed sic venit ut exeat. Si n. propter pœnas times Deum, nondum amas quem sic times: non bona desideras, sed mala caues. Sed ex eo, quia mala caues corrigis te & incipis bona desiderare: cunq; bona desiderare cœperis, erit in te timor castus? Quid est timor castus? Timere ne amplius amittas ipsa bona, timere Deum ne recedat à te. Cum autem times Deum, ne te deserat præsencia eius, amplecteris eū, ipso frui desideras. *Quomodo distant duo timores, per similitudinem duarum mulierum ostendit.*

H

Non potes melius explare, quid intersit inter duos istos timores, quam si ponas duas mulieres maritatas: quarum vnam constituas volentē facere adulterium, sed timeat ne damnetur à marito. Timeat maritum, quia adhuc amat nequitia, huic nō grata est, sed one osa mariti præsencia: & si forte viuit nequiter, timeat maritum ne veniat. Tales sunt, qui timeant diē iudicij. Fac alteram amare virum, & debere illi castos amplexus, nulla se adulterina immunditia maculare velle, ista optat præsentiam viri. Illa timeat & ista timeat. Iā ergo interrogentur quare timeant? Illa dicet, Timeo virum ne veniat? Illa dicit, Timeo virum ne discedat. Illa dicet, Timeo virum ne damnet: Illa dicet, Timeo virum ne deserat: Pone hæc in animo, & inuenies timorem quē foras mittit charitas, & alium timorē castum, permanentem in sæculum sæculi: illum timorem perfecta charitas foras mittit, quia ille timor tormentum habet, terquetur conscientia peccatorum: nondum facta est iustificatio. Est ibi quod titillat mētem, quod pungat, quod stimulet. Stimulat ille timor, sed intrat charitas, quæ sanat, quod vulnerat timor. Timor castus facit securitatem in animo. Audiuimus duas tibias, scilicet, Io-

Aug. eodem continuo tractatu, 9° super Ioan Epist. Idem pene citatur ab Aug. in Epist. 120. ad Honorat. de gratia noui testa. c. 21. in fine tom. 2.

Ibidem paulo inferius.